

POSTANOWIENIE

4 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 4 marca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.Ś. i A.Ś.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z 22 stycznia 2025 r., V Ca 56/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego pozwaną, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Bank S.A. w W. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z tego, że stanowisko wyrażone w zaskarżonym wyroku oznacza, iż umowa kredytu może być jednocześnie przedmiotem oceny na gruncie przepisów regulujących bezwzględną nieważność umowy (art. 58 w związku z art. 353¹ k.c.) i przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych (art. 385¹ k.c.), co koliduje z orzecznictwem Sądu Najwyższego.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku – w zestawieniu z motywami zaskarżonego wyroku – nie pozwalała uznać, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona.

Racją jest, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku może stwarzać wrażenie braku konsekwencji co do tego, czy za podłoże wadliwości spornej umowy, prowadzącej ostatecznie do ustalenia nieistnienia wynikającego z niej stosunku prawnego, Sąd uznał ogólny reżim nieważności czynności prawnych (art. 58 i art. 353¹ k.c.), czy też regulacje dotyczące postanowień abuzywnych (art. 385¹ k.c.). W tym sensie stanowisko to odbiegało od dominującego poglądu Sądu Najwyższego, który przyznaje – w razie zbiegu rozważanych regulacji – pierwszeństwo reżimowi

uregulowanemu w art. 385¹ i n. k.c. (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22, z dnia 27 maja 2022 r., II CSKP 314/22, OSNC-ZD 2022, nr D, poz. 50 i z dnia 6 czerwca 2025 r., II CSKP 570/23). Nie świadczyło to jednak o zasadności skargi kasacyjnej, a tym bardziej by była ona zasadna w stopniu oczywistym. W świetle utrwalonego orzecznictwa nie budzi bowiem wątpliwości, że określenie wysokości należności obciążającej konsumenta w umowie kredytu powiązanej z walutą obcą z odwołaniem do tabel kursowych ustalanych jednostronnie przez bank, bez wskazania obiektywnych kryteriów, jest nietransparentne, pozostawia pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarcza kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz narusza równorzędność stron. Jednocześnie, w judykaturze tej wskazuje się, że po wyeliminowaniu z umowy kredytu powiązanej z walutą obcą niedozwolonych postanowień określających wysokość należności obciążającej kredytobiorcę z odwołaniem do kursu waluty obcej ustalanego jednostronnie przez bank, utrzymanie umowy w mocy w pozostałym zakresie nie jest możliwe, zarówno w przypadku umów indeksowanych, jak i denominowanych w walucie obcej (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2024 r., II CSKP 874/22, z dnia 24 maja 2024 r., II CSKP 1560/22, z dnia 6 września 2024 r., II CSKP 1644/22 i z dnia 11 marca 2025 r., II CSKP 2021/22 oraz powołaną tam dalszą, obszerną judykaturę).

Należało zatem odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczak

(K.G.)

[SOP]